

ROMÂNIA

Avocatul Poporului

Str. George Vraca nr. 8, Sector 1, București

www.avp.ro

Tel.: +40-21-312.71.01, Fax: +40-21-312.49.21, E-mail: avp@avp.ro

Tel. dispecerat: +40-21-312.71.34, E-mail: petitii@avp.ro

Domnului Marius-Constantin Budăi,
Ministrul Muncii și Solidarității Sociale

AVOCATUL POPORULUI
REGISTRATURĂ GENERALĂ
IEȘIRE Nr. 1901 / 11.07.2023

RECOMANDAREA

Nr. 101 din 11 iulie 2023

privind asigurarea monitorizării respectării drepturilor omului de către reprezentanții societății civile

În data de 13 aprilie 2023, sub titlul „*Interzicerea unui ONG. Cum vrea Ministerul Muncii să ascundă ororile din centrele pentru vulnerabili*”, publicația Europa Liberă România (romania.europalibera.org) a făcut cunoscut opiniei publice faptul că, la sfârșitul lunii martie, Ministerul Muncii și Solidarității Sociale a denunțat acordul de colaborare cu Centrul de Resurse Juridice (CRJ), „*organizația care a scos la lumină încălcări grave ale drepturilor celor din sistemul de protecție specială.*” În articol se subliniază că CRJ, ca reprezentant al societății civile, în baza unor protocoale încheiate cu statul, începând din 2003 „*putea să facă vizite neanunțate în centre de plasament, de recuperare sau servicii rezidențiale destinate adulților cu dizabilități.*” și că „*fără susținerea acțiunilor de monitorizare independente de către statul român, astfel de dezvăluiri nu vor mai fi posibile în viitor.*”

Pe același subiect, site-ul RFI publica, în data de 24 aprilie 2023, articolul „**ONG-ul care monitorizează de 20 de ani respectarea drepturilor persoanelor cu dizabilități din centrele publice și private, tras pe dreapta. De ce?** (Interviu RFI)”¹. În cadrul interviului se arată că obiectul monitorizărilor independente din partea societății civile, în temeiul Convenției ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități, l-au constituit **atât centrele publice, cât și cele private**: „*întotdeauna sunt probleme mai degrabă la vizitele private decât la vizitele din*

¹ <https://www.rfi.ro/social-155148-ong-ul-care-monitorizeaza-de-20-de-ani-respectarea-drepturilor-persoanelor-cu>

mediul public. Se intră foarte greu. Este stat în stat. Dacă la o entitate pe persoane cu dizabilități publică intri destul de ușor în baza protocolului, în mediile private, până acum, cred că aproape în toate situațiile a fost nevoie să chemăm poliția. Ți se refuză intrarea pe principiul suntem privați și facem ce vrem. Nu, nu faceți ce vreți câtă vreme găzduiți niște persoane cu dizabilități și câtă vreme statul vă plătește niște sume de bani pentru acele persoane cu dizabilități." Articolul de presă subliniază că Ministerul Muncii denunță parteneriatul cu societatea civilă, iar vizitele inopinate de monitorizare în centre în care se află persoane cu dizabilități vor fi imposibile pentru viitor.

Avocatul Poporului s-a sesizat din oficiu cu privire la situația monitorizării respectării drepturilor persoanelor cu dizabilităților de către reprezentanții societății civile și s-a adresat ministrului Muncii și Protecției Sociale, solicitându-i informații cu privire la termenii în care Ministerul Muncii și Securității Sociale înțelege să colaboreze, pe viitor, cu organizațiile neguvernamentale, pentru a permite monitorizarea independentă a respectării drepturilor persoanelor cu dizabilităților, de către reprezentanții societății civile.

Ministerul Muncii și Securității Sociale, prin ANPDPD, ne-a răspuns prin adresa înregistrată la instituția Avocatul Poporului cu nr. 16363/14.06.2023 din care rezultă următoarele:

Prin HG nr. 490/2022 a fost asumată, la nivel guvernamental, Strategia națională privind drepturile persoanelor cu dizabilități „O Românie echitabilă” 2022-2027. Strategia 2022-2027 include date și informații din ”Diagnoza situației persoanelor cu dizabilități în România”, document elaborat în cadrul proiectului cu asistență tehnică din partea Băncii Mondiale și este structurată pe opt domenii prioritare. : 1. Accesibilitate și mobilitate; 2. Protecția efectivă a drepturilor persoanelor cu dizabilități; 3. Ocupare; 4. Protecție socială, inclusiv abilitare/ reabilitare; 5. Viață independentă și integrare în comunitate, inclusiv accesul la servicii publice; 6. Educație; 7. Sănătate; 8. Participare politică și publică.

Potrivit domeniului de competență, **ANPDPD susține că a avut în vedere colaborarea dintre instituțiile responsabile de implementarea Strategiei 2022-2027 și organizațiile reprezentative ale persoanelor cu dizabilități**, ca o constantă în reglementarea fiecărui domeniu prioritar.

În domeniul propriu de activitate, **în ceea ce privește Obiectivul specific privind Creșterea participării persoanelor cu dizabilități și a organizațiilor reprezentative ale acestora la procesul de monitorizare**, ANPDPD a prevăzut ca instituții responsabile, în cadrul Strategiei 2022-2027, Consiliul de Monitorizare și Institutul Român pentru Drepturile Omului.

Pentru măsura *Asigurarea de formare pentru persoanele cu dizabilități și organizațiile care le reprezintă*, a apreciat că expertiza Institutului Român pentru Drepturile Omului în domeniul de referință este semnificativă, iar **privitor la activitatea de monitorizare independentă a respectării drepturilor persoanelor cu dizabilități**, la acest moment, a apreciat că cel mai potrivit să o desfășoare este **Consiliul de monitorizare a implementării Convenției**, autoritate administrativă autonomă, care a fost înființată și funcționează potrivit prevederilor *Legii nr. 8/2016 privind înființarea mecanismelor prevăzute de Convenția privind drepturile persoanelor cu dizabilități, în vederea promovării, protecției și monitorizării implementării Convenției*.

Atribuțiile Consiliului sunt enumerate la art. 4 din lege, iar **în realizarea atribuțiilor sale de monitorizare, acesta facilitează accesul, anunțat sau inopinat, al reprezentanților organizațiilor neguvernamentale care desfășoară programe de apărare a drepturilor persoanelor cu dizabilități și a organizațiilor neguvernamentale care reprezintă persoanele cu dizabilități, în următoarele instituții: facilități de tip rezidențial publice sau private, destinate să servească persoanelor cu dizabilități, precum și spitale/secții de psihiatrie.**

În considerarea răspunsului autorității, apreciem că **Ministerul Muncii și Solidarității Sociale ar trebui să încurajeze participarea nemijlocită a organizațiilor reprezentative ale persoanelor cu dizabilități la procesul de monitorizare a respectării drepturilor omului în centrele, publice sau private, destinate acestor persoane, și nu o implicare mediată a ONG-urilor**, care să depindă de modul cum se exercită atribuțiile Consiliului de Monitorizare a implementării Convenției.

Totodată, subliniem că **este nevoie de implicarea organizațiilor neguvernamentale pentru toate categoriile vulnerabile aflate în aria de activitate a Ministerului Muncii și Solidarității Sociale**, Consiliul de Monitorizare având atribuții doar cu privire la drepturile persoanelor cu dizabilități, nu și ale altor categorii de persoane instituționalizate în centre rezidențiale.

Considerăm cu atât mai oportună **extinderea colaborării Ministerului Muncii și Solidarității Sociale cu societatea civilă**, cu cât, în lumina ultimelor evenimente privind încălcarea drepturilor omului în centrele rezidențiale din Ilfov, denumite de mass-media

“azile ale groazei”, prim-ministrul României a adresat un apel public ONG-urilor², solicitându-le implicarea activă în protecția socială a persoanelor vulnerabile.

În acest context, în temeiul prevederilor **art. 59 din Constituția României**, coroborate cu prevederile **art. 24 alin (1) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată**, în vederea realizării scopului său constituțional și legal, Avocatul Poporului emite prezenta:

RECOMANDARE

Conducerea **Ministerului Muncii și Solidarității Sociale:**

1- va reconsidera utilitatea parteneriatelor directe stabilite între minister și ONG-urile dedicate, care au semnalat, de-a lungul timpului, grave încălcări ale drepturilor persoanelor cu dizabilități și ale altor categorii sociale vulnerabile și va dispune măsuri de natură să asigure acestora o implicare nemijlocită în monitorizarea situației respectării drepturilor omului în centrele, publice și private, destinate persoanelor vulnerabile ;

2 - va informa instituția Avocatul Poporului, în termen legal, cu privire la măsurile luate.

AVOCATUL POPORULUI,

² http://stiri.tvr.ro/premierul--in-cazul-azilelor-groazei--toate-centrele-de-stat---i-private-vor-fi-verificate---i-autoriza--iile-reanalizate--solicita-toleran--a-zero-fa--a-de-grupurile-infrac--ionale--ciolacu-a-cerut-demisia-in-poli--ia-afuma--i---i-voluntarii_934643.html#view